

Tablo 24: Seçilmiş Sanayi Maddelerinin Üretimi

Maddeler	Üretim (Ton)			Değişim (%)	
	2002	2003	2004	2003	2004
Ham Petrol (Bin Ton)	2.440	2.375	2.276	-2,7	-4,2
Taşkömürü (Bin Ton)	3.312	2.998	2.843	-9,5	-5,2
Linyit (Bin Ton)	48.187	42.938	39.223	-10,9	-8,7
Kristal Şeker	1.935.742	1.874.554	1.921.294	-3,2	2,5
Küp Şeker	8.321	6.683	2.273	-19,7	-66,0
Filtreli Sigara	131.366	111.859	106.738	-14,8	-4,6
Pamuk İpliği	150.306	147.685	138.364	-1,7	-6,3
Pamuklu Dokuma (Bin m)	216.678	190.625	193.232	-12,0	1,4
Yün İpliği	8.868	8.874	9.354	0,1	5,4
Yünlü Dokuma (Bin m)	22.135	23.924	25.119	8,1	5,0
Yazı Kağıdı	72.065	81.715	79.695	13,4	-2,5
Gazete Kağıdı	54.114	20.093	0	-62,9	-
Sülfürik Asit	629.786	545.933	282.535	-13,3	-48,2
Amonyum Sülfat	194.320	97.982	110.361	-49,6	12,6
Üre % 46 N	537.086	487.845	498.876	-9,2	2,3
T.S.P.	60.604	86.550	108.692	42,8	25,6
D.A.P.	164.998	105.223	28.111	-36,2	-73,3
Kompoze Gübre	1.326.582	1.394.176	1.452.928	5,1	4,2
L.P.G.	757.634	773.612	774.998	2,1	0,2
Normal Benzin	414.562	74.333	77.115	-82,1	3,7
Süper Benzin	952.394	1.147.723	647.067	20,5	-43,6
Gazyağı	70.360	104.427	90.943	48,4	-12,9
Motorin	7.736.234	8.086.464	7.673.207	4,5	-5,1
Fuel Oil 6	6.835.282	6.888.405	6.979.167	0,8	1,3
Çimento	32.576.701	35.076.902	38.019.112	7,7	8,4
Ham Demir	5.012.133	5.693.764	5.835.889	13,6	2,5
Sıvı Çelik	16.045.522	17.644.020	19.858.577	10,0	12,6
Pik	157.622	181.080	213.210	14,9	17,7
Blum+Slab	5.659.867	6.069.468	4.781.920	7,2	-21,2
Kütük	6.046.983	6.332.275	7.456.551	4,7	17,8
Yuvarlaklar	3.194.417	3.726.614	4.031.488	16,7	8,2
Köşebentler+Profil	13.556	60.459	66.168	346,0	9,4
Levha	48.032	48.227	53.612	0,4	11,2
Teneke Rulo Sac	2.354.375	2.407.479	2.515.351	2,3	4,5
Blister Bakır	19.375	14.425	11.860	-25,5	-17,8
Elektrik (Milyon KWS)	129.367	140.284	149.881	8,4	6,8

Kaynak: DİE

Seçilmiş sanayi maddelerinden ham petrol üretimi % 4,2'lik düşüşle 2.375 bin tondan 2.276 bin tona, taş kömürü üretimi % 5,2'lik düşüşle 2.998 bin tondan 2.843 bin tona, linyit üretimi % 8,7'lik düşüşle 42.938 bin tondan 39.223 bin tona, küp şeker üretimi % 66'lık düşüşle 7 bin tondan 2 bin tona, pamuk ipliği üretimi % 6,3'lük düşüşle 148 bin tondan 138 bin tona, yazı kağıdı üretimi % 2,5'lik düşüşle 82 bin tondan 80 bin tona, D.A.P. üretimi % 73,3'lük düşüşle 105 bin

tondan 28 bin tona, süper benzin üretimi % 43,6'lık düşüşle 1.148 bin tondan 647 bin tona, blister bakır üretimi % 17,8'lik düşüşle 14 bin tondan 12 bin tona gerilemiştir. Kristal şeker üretimi % 2,5'lik artışla 1.875 bin tondan 1.921 bin tona, yünlü dokuma üretimi % 5'lik artışla 23.924 bin metreden 25.119 bin metreye, T.S.P. üretimi % 25,6'lık artışla 87 bin tondan 109 bin tona, normal benzin üretimi % 3,7'lik artışla 74 bin tondan 77 bin tona, çimento üretimi % 8,4'lük artışla 35.077 bin tondan 38.019 bin tona, ham demir üretimi % 2,5'lik artışla 5.694 bin tondan 5.836 bin tona, sıvı çelik üretimi % 12,6'lık artışla 17.644 bin tondan 19.859 bin tona, köşebentler+profil üretimi % 9,4'lük artışla 60 bin tondan 66 bin tona yükselmiştir.

2004 yılında dikiş makinesi üretiminde % 30,9 düşüş olurken, bunun dışındaki seçilmiş dayanıklı tüketim mallarının tamamında üretim artışı olmuştur. Video üretimi % 916,4, müzik seti üretimi % 153,3, kamyonet üretimi % 146,8, kamyon üretimi % 66,4, elektrik süpürgesi üretimi % 65,8, çamaşır makinesi üretimi % 64,2, midibüs-minibüs üretimi % 52,1, otomobil üretimi % 45,2, televizyon üretimi % 35,3, traktör üretimi % 30,6, buzdolabı üretimi % 18, fırın üretimi % 17,4 ve otobüs üretimi % 5,9 artmıştır (Tablo 25).

Tablo 25: Seçilmiş Dayanıklı Tüketim Mallarının Üretimi

	Adet			Değişim (%)	
	2002	2003	2004	2003	2004
Fırın	906.254	1.553.830	1.823.429	71,5	17,4
Buzdolabı	3.164.922	4.123.501	4.863.762	30,3	18,0
Çamaşır Makinesi	1.684.687	2.470.644	4.057.729	46,7	64,2
Dikiş Makinesi	31.974	32.581	22.511	1,9	-30,9
Televizyon	12.462.924	15.035.590	20.345.757	20,6	35,3
Video	27.518	9.607	97.647	-65,1	916,4
Müzik Seti	54.256	70.499	178.604	29,9	153,3
Elektrik Süpürgesi	781.636	613.523	1.017.318	-21,5	65,8
Otomobil	259.812	425.409	617.771	63,7	45,2
Otobüs	2.682	4.567	4.837	70,3	5,9
Midibüs - Minibüs	12.824	38.891	59.169	203,3	52,1
Kamyon	12.223	18.707	31.125	53,0	66,4
Kamyonet	55.762	42.888	105.855	-23,1	146,8
Traktör	10.371	29.288	38.240	182,4	30,6

Kaynak: DiE

2004 yılında dikiş makinesi satışında % 29 düşüş olurken, diğer seçilmiş dayanıklı tüketim mallarının satışında artış olmuştur. 2004 yılında dayanıklı tüketim malları satışlarında en yüksek oranlı artış % 885,4 ile video satışında olurken, onu % 157 ile müzik seti, % 106,6 ile çamaşır makinesi, % 62,6 ile kamyon, % 57,2 ile otomobil, % 53 ile kamyonet, % 43,9 ile elektrik süpürgesi, % 34,3 ile traktör, % 34,2 ile televizyon, % 31,7 ile midibüs-minibüs, % 26,5 ile buzdolabı, % 22 ile fırın ve % 5,9 ile otobüs satışlarındaki artışlar izlemiştir (Tablo 26).

Tablo 26: Seçilmiş Dayanıklı Tüketim Mallarının Satışı

	Adet			Değişim (%)	
	2002	2003	2004	2003	2004
Fırın	853.455	1.504.468	1.835.519	76,3	22,0
Buzdolabı	3.034.486	3.663.234	4.635.810	20,7	26,5
Çamaşır Makinesi	1.630.604	2.158.806	4.461.081	32,4	106,6
Dikiş Makinesi	30.151	31.716	22.518	5,2	-29,0
Televizyon	12.228.062	15.061.244	20.215.900	23,2	34,2
Video	28.870	9.642	95.009	-66,6	885,4
Müzik Seti	61.198	70.406	180.961	15,0	157,0
Elektrik Süpürgesi	822.777	780.684	1.123.329	-5,1	43,9
Otomobil	260.591	384.785	604.791	47,7	57,2
Otobüs	2.765	4.822	5.106	74,4	5,9
Midibüs-Minibüs	13.429	44.390	58.483	230,6	31,7
Kamyon	12.069	20.426	33.218	69,2	62,6
Kamyonet	57.862	70.977	108.567	22,7	53,0
Traktör	11.821	28.696	38.527	142,8	34,3

Kaynak: DiE

b. 3. Enerji

Enerji sektörü katma değeri birinci üç aylık dönemde % 7,6, ikinci üç aylık dönemde % 9,1, üçüncü üç aylık dönemde % 3,4, dördüncü üç aylık dönemde ise % 4,5 artmıştır. 2004 yılında enerji sektörü katma değerinde % 6,1 artış olmuştur.

Enerji sektörü üretimi 2004 yılının birinci üç aylık döneminde % 6,5, ikinci üç aylık döneminde % 8,4, üçüncü üç aylık döneminde % 7, dördüncü üç aylık döneminde % 5,6 artmıştır. 2003 yılında % 8,5 olan enerji sektörü üretimi artış hızı

2004 yılında % 6,8'e gerilemiştir. Kamu sektörü enerji üretiminde % 10'luk, özel sektör enerji üretiminde % 4,3'lük artış gerçekleşmiştir (Tablo 27).

Tablo 27: Enerji Üretim Endeksi ve Değişim Oranları (1997=100)

Yıllar	Üretim Endeksi			Değişim Oranları (%)		
	Devlet	Özel	Toplam	Devlet	Özel	Toplam
2001	120,7	114,9	119,0	-	-	-
2002	111,2	159,1	125,4	-7,9	38,5	5,4
2003	86,9	252,1	136,0	-21,9	58,5	8,5
2004	95,6	262,9	145,3	10,0	4,3	6,8

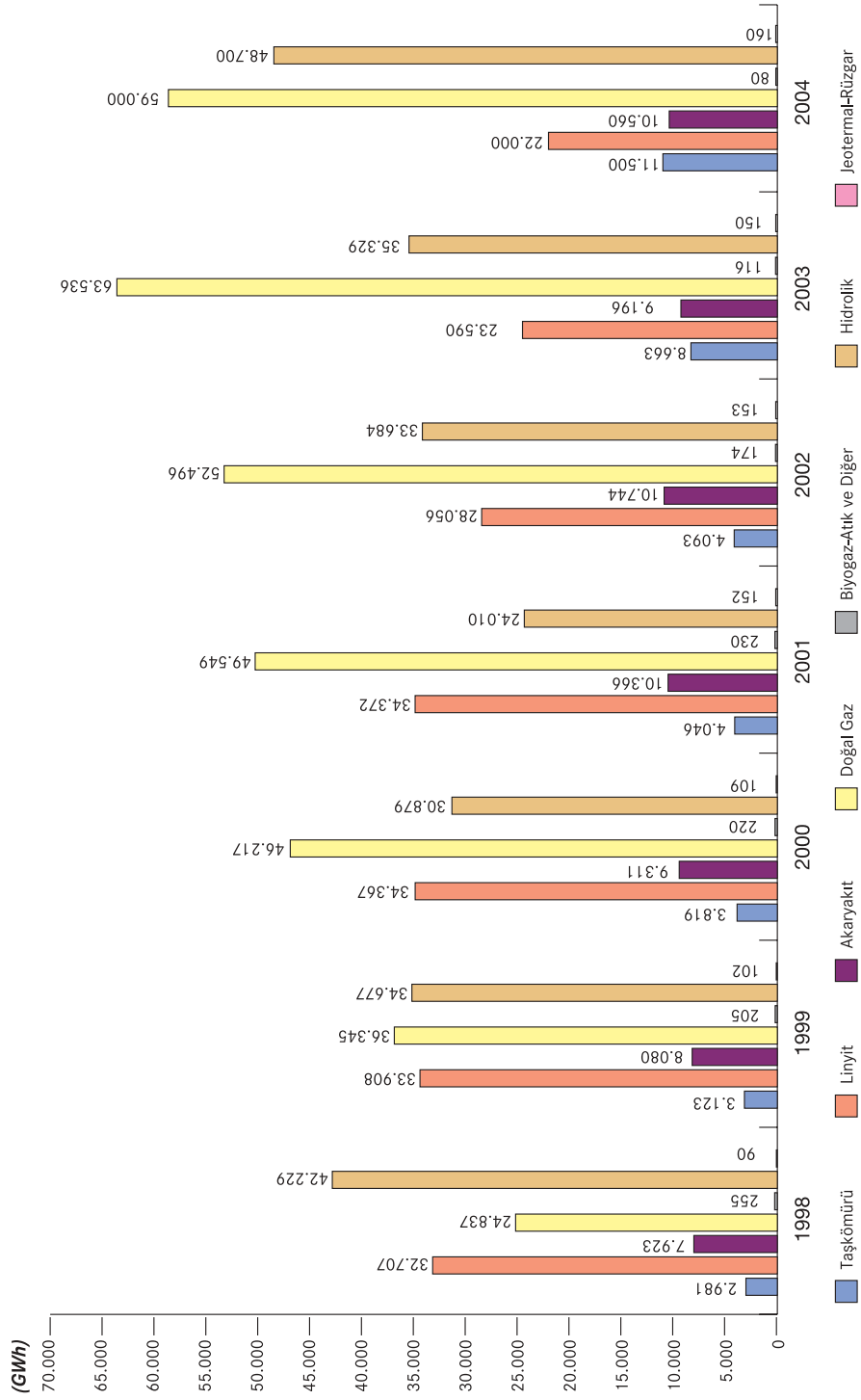
Kaynak: DİE

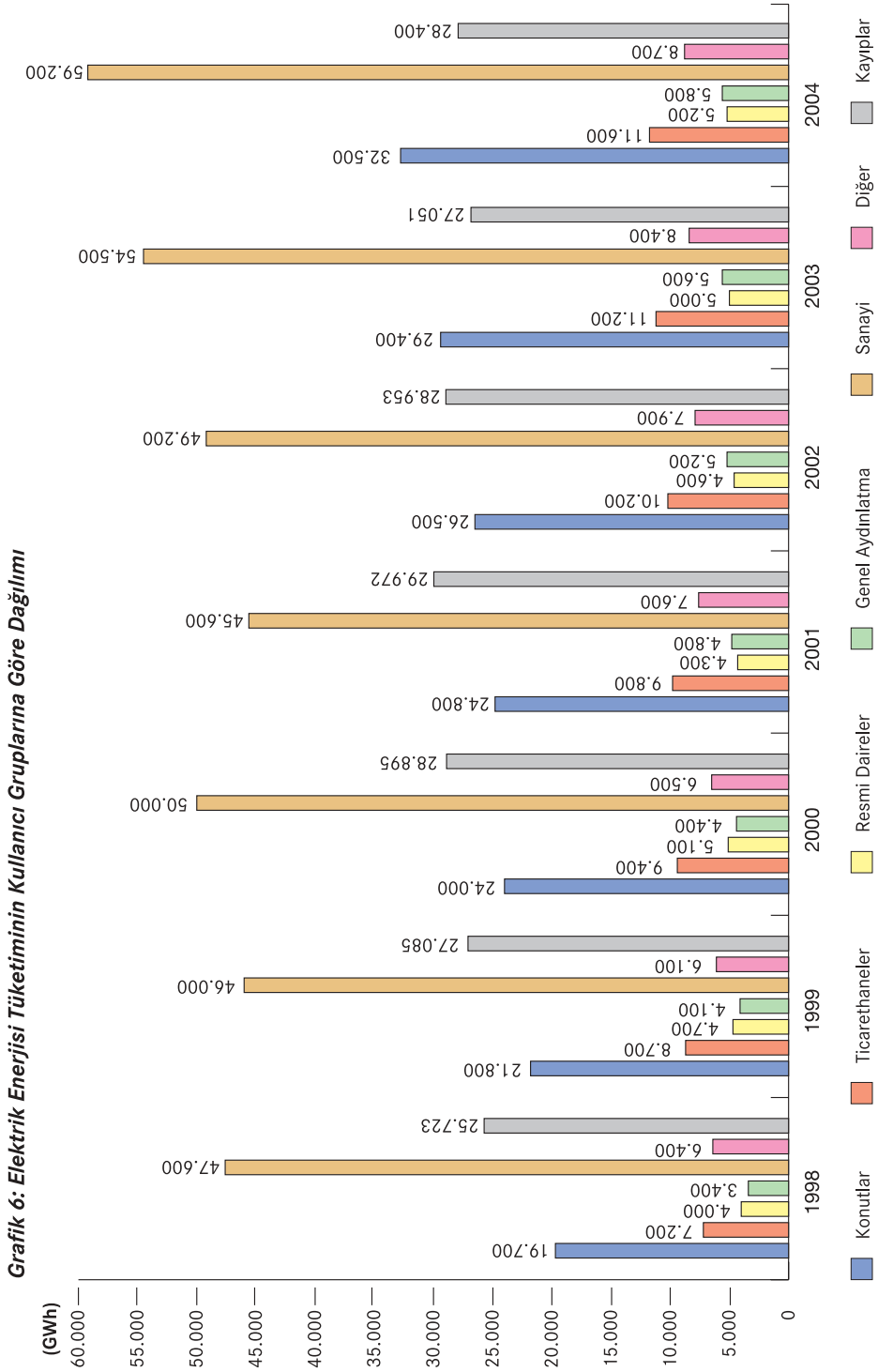
2004 yılında elektrik üretiminin % 38,8'i doğalgaz yakıtlı santrallerden, % 32'si hidrolik santrallerden, % 14,5'i linyit yakıtlı santrallerden, % 7,6'sı taşkömürü yakıtlı santrallerden, % 6,9'u akaryakıt yakıtlı santrallerden, % 0,1'i biogaz-atık yakıtlı santrallerden ve % 0,1'i jeotermal-rüzgar enerji santrallerinden sağlanmıştır. Toplam enerji üretimi % 8,1 oranında artarak 140.580 GWh'dan 152.000 GWh'a yükselmiştir (Tablo 28).

Elektrik enerjisi tüketimi (brüt), 2004 yılında bir önceki yıla göre % 7,3 artarak 141.151 GWh'dan, 151.400 GWh'a yükselmiştir. Bunun % 21,5'i konutlarda, % 7,7'si ticarethanelerde, % 3,4'ü resmi dairelerde, % 3,8'i sokak aydınlatmasında, % 39,1'i sanayide ve % 5,7'si diğer kesimlerde tüketilmiştir. Toplam tüketimin % 18,8'ini kayıplar oluşturmuştur.

Toplam elektrik enerjisi tüketimi içinde konutlar ve sanayi sektöründe kullanılan elektrik enerjisi tüketiminin payı artarken, ticarethaneler, resmi daireler ve genel aydınlatmada kullanılan elektrik enerjisi tüketiminin payında düşüş olmuştur (Tablo 29).

Grafik 5: Elektrik Enerjisi Üretiminin Enerji Kaynaklarına Göre Dağılımı

c. Hizmetler

Ticaret

Ticaret borsaları işlem hacmi 2004 yılında geçen yıla göre % 28,8 artarak 32.280,2 trilyon TL'den 41.573,5 trilyon TL'ye yükselmiştir. Reel olarak ise ticaret borsaları işlem hacminde % 15,9'luk artış meydana gelmiştir (Tablo 30).

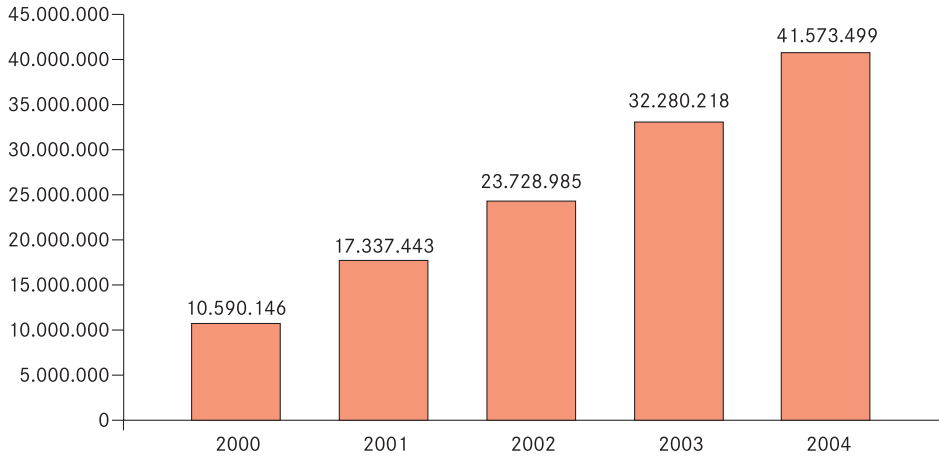
Tablo 30: Ticaret Borsaları İşlem Hacmi

Yıllar	İşlem Hacmi		TEFE		İşlem Hacmi Reel Değişim (%)
	(Milyar TL)	Değişim (%)	1994=100	Değişim (%)	
2000	10.590.146	-	2.369,9	-	-
2001	17.337.443	63,7	3.830,3	61,6	1,3
2002	23.728.985	36,9	5.749,6	50,1	-8,8
2003	32.280.218	36,0	7.219,4	25,6	8,3
2004	41.573.499	28,8	8.020,1	11,1	15,9

Kaynak: TOBB

Grafik 7: Ticaret Borsaları İşlem Hacmi

(Milyar TL)

2004 yılında seçilmiş borsalar itibariyle işlem hacminin en yüksek olduğu borsa 6.427,2 trilyon TL ile İstanbul Ticaret Borsası olurken, onu 2.668,1 trilyon TL ile İzmir, 1.712,6 trilyon TL ile Adana ve 1.439,5 trilyon TL ile Adapazarı Ticaret Borsaları takip etmiştir. Geçen yıla oranla işlem hacmi en çok % 436,4 ile Malatya, % 134,1 ile Giresun, % 124,6 ile Adapazarı ve % 70,6 ile Kayseri Ticaret Borsası'nda artmıştır (Tablo 31).

2004 yılında 98'i kollektif şirket, 2'si komandit şirket, 36.647'si limited şirket, 2.767'si anonim şirket, 1.405'i kooperatif olmak üzere toplam sermayesi 4.821 trilyon TL olan 40.919 şirket kurulmuştur. 2003 yılına göre kurulan şirket sayısında % 26,8'lik, sermaye miktarında da % 67,8'lik artış olmuştur (Tablo 32).

Tablo 31: Seçilmiş İller İtibariyle Ticaret Borsaları İşlem Hacmi

	İşlem Hacmi					Değişim (%)				
	2000	2001	2002	2003	2004	2001	2002	2003	2004	
ADANA	461.189	710.224	1.145.161	1.489.800	1.712.592	54,0	61,2	30,1	15,0	
ADAPAZARI	221.635	395.033	424.308	640.821	1.439.470	78,2	7,4	51,0	124,6	
AFYON	160.121	195.151	270.146	405.728	502.241	21,9	38,4	50,2	23,8	
ANKARA	478.734	505.979	721.507	1.071.465	1.100.340	5,7	42,6	48,5	2,7	
ANTAKYA	248.404	448.928	574.981	717.533	677.708	80,7	28,1	24,8	-5,6	
ANTALYA	84.661	193.972	271.877	312.448	371.207	129,1	40,2	14,9	18,8	
AYDIN	131.983	285.043	351.293	536.198	537.523	116,0	23,2	52,6	0,2	
BALIKESİR	182.734	298.104	406.271	404.864	488.119	63,1	36,3	-0,3	20,6	
BURSA	173.536	267.939	362.172	410.533	475.717	54,4	35,2	13,4	15,9	
DENİZLİ	97.446	173.358	193.539	313.803	321.133	77,9	11,6	62,1	2,3	
DİYARBAKIR	121.615	279.499	433.978	613.633	622.816	129,8	55,3	41,4	1,5	
EDİRNE	154.493	212.812	344.837	406.347	562.973	37,7	62,0	17,8	38,5	
ESKİŞEHİR	144.571	188.146	218.375	336.644	362.880	30,1	16,1	54,2	7,8	
GAZİANTEP	232.514	381.066	630.270	813.995	1.118.685	63,9	65,4	29,2	37,4	
GİRESUN	237.247	519.067	589.959	567.886	1.329.162	118,8	13,7	-3,7	134,1	
İSTANBUL	1.522.261	2.528.015	4.025.134	5.689.262	6.427.194	66,1	59,2	41,3	13,0	
İZMİR	1.051.287	1.591.683	2.085.848	2.590.082	2.668.059	51,4	31,0	24,2	3,0	
K.MARAŞ	95.445	156.168	224.846	304.019	381.453	63,6	44,0	35,2	25,5	
KAYSERİ	70.620	111.245	145.179	192.657	328.735	57,5	30,5	32,7	70,6	
KONYA	457.724	549.368	787.444	1.119.682	1.430.593	20,0	43,3	42,2	27,8	
MALATYA	60.750	262.259	197.149	179.960	965.289	331,7	-24,8	-8,7	436,4	
MANİSA	89.810	191.853	243.189	295.231	287.024	113,6	26,8	21,4	-2,8	
MERSİN	275.434	556.608	608.585	872.452	941.072	102,1	9,3	43,4	7,9	
ORDU	221.354	398.136	492.579	583.607	770.155	79,9	23,7	18,5	32,0	
RİZE	110.464	181.344	232.954	307.653	428.620	64,2	28,5	32,1	39,3	
SAMSUN	52.874	98.105	162.314	258.542	307.930	85,5	65,4	59,3	19,1	
TEKİRDAĞ	101.813	227.140	282.253	313.775	441.850	123,1	24,3	11,2	40,8	
TRABZON	143.325	254.502	319.484	347.741	566.374	77,6	25,5	8,8	62,9	
Diğerleri	3.206.102	5.176.696	6.983.353	10.183.857	14.006.585	61,5	34,9	45,8	37,5	
TOPLAM	10.590.146	17.337.443	23.728.985	32.280.218	41.573.499	63,7	36,9	36,0	28,8	

Kaynak: TOBB

Tablo 32: Yeni Kurulan Şirketler

Yıllar	Sayı	Kollektif Şirket		Komandit Şirket		Limited Şirket		Anonim Şirket		Kooperatifler		Toplam	
		Sermaye	Sermaye	Sermaye	Sermaye	Sermaye	Sermaye	Sermaye	Sermaye	Sermaye	Sermaye	Sermaye	Sermaye
		Milyon TL	Milyon TL	Milyon TL	Milyon TL	Milyon TL	Milyon TL	Milyon TL	Milyon TL	Milyon TL	Milyon TL	Milyon TL	Milyon TL
1998	54	504.588	8	31.501	51.346	331.346.131	3.853	410.486.686	2.116	1.234.946	57.377	743.603.852	
1999	115	1.052.536	5	36.501	22.898	266.578.345	2.783	621.917.747	1.282	3.740.463	27.083	893.325.592	
2000	79	1.617.702	5	10.536	28.382	530.232.668	3.534	2.019.477.633	1.161	294.641	33.161	2.551.633.180	
2001	101	64.192.540	3	356.500	26.651	960.202.351	2.053	1.401.833.545	857	3.563.550	29.665	2.430.148.486	
2002	117	7.359.281	3	120.070	27.929	874.570.414	1.973	1.235.217.023	820	1.233.123	30.842	2.118.499.911	
2003	171	12.232.001	3	185.500	29.095	1.175.453.955	2.282	1.683.777.244	708	1.303.746	32.259	2.872.952.446	
2004	98	5.811.453	2	175.000	36.647	2.451.303.768	2.767	2.362.499.853	1.405	1.183.327	40.919	4.820.973.401	

Kaynak: DİE

2004 yılında 195'i kollektif şirket, 21'i komandit şirket, 6.132'si limited şirket, 953'ü anonim şirket, 359'u kooperatif olmak üzere toplam 7.660 şirket kapanmıştır. Kapanan şirket sayısında geçen yıla göre % 40,9'luk artış olmuştur (Tablo 33).

Tablo 33: Kapanan Şirketler

Yıllar	Sayı	Kollektif Şirket		Komandit Şirket		Limited Şirket		Anonim Şirket		Kooperatifler		Toplam	
		Sermaye	Sermaye	Sermaye	Sermaye	Sermaye	Sermaye	Sermaye	Sermaye	Sermaye	Sermaye	Sermaye	Sermaye
		Milyon TL	Sayı	Milyon TL	Sayı	Milyon TL	Sayı	Milyon TL	Sayı	Milyon TL	Sayı	Milyon TL	Sayı
1998	193	18.589	12	81	1.003	299.265	367	582.563	9	1	1.584	900.499	
1999	127	5.753	6	9	987	76.517	275	2.638.735	13	18	1.408	2.721.032	
2000	147	10.094	11	11	1.332	904.218	362	434.269	35	434	1.887	1.349.026	
2001	194	144.000	23	1.272	1.849	1.007.150	350	9.664.436	48	7.969	2.464	10.824.827	
2002	168	127.211	17	17	2.742	3.077.282	568	3.108.870	172	171	3.667	6.313.551	
2003	198	101.388	14	14	4.110	2.628.791	850	11.228.927	264	11.269	5.436	13.970.389	
2004	195	39.197	21	3.119	6.132	4.253.932	953	14.641.352	359	458	7.660	18.938.058	

Kaynak: DİE

Gerçek kişilerde tescil sayısı 2003 yılına göre % 25 artarak 33.337'den 41.665'e, ticareti terk eden kişi sayısı % 17,1 artarak 15.259'dan 17.868'e yükselmiştir (Tablo 34).

Tablo 34: Gerçek Kişilerde Tescil ve Terkinler

Yıllar	Tescil		Terkin		Terkin/Tescil Oranı
	Sayı	Değişim (%)	Sayı	Değişim (%)	
1998	20.928	-	12.704	-	0,6
1999	24.475	16,9	12.384	-2,5	0,5
2000	22.626	-7,6	13.943	12,6	0,6
2001	19.413	-14,2	15.870	13,8	0,8
2002	25.634	32,0	16.752	5,6	0,7
2003	33.337	30,0	15.259	-8,9	0,5
2004	41.665	25,0	17.868	17,1	0,4

Kaynak: TOBB

2004 yılında 965 bin adet çek karşılıksız çıkmış, 590 bin adet senet protesto edilmiştir. Protesto edilen senet tutarı cari fiyatlarla % 82 artarak 1.652,3 trilyon TL olmuştur (Tablo 35).

Tablo 35: Protesto Edilen Senetler ve Karşılıksız Çekler

Yıllar	Protesto Edilen Senetler		Karşılıksız Çekler (1)	
	Adet (Bin)	Cari Fiyatlarla Milyar TL	Adet (Bin)	
1998	1.314	393.943	1.089	
1999	1.188	677.709	1.299	
2000	860	629.803	838	
2001	805	1.114.794	1.199	
2002	499	816.175	748	
2003	480	907.941	850	
2004	590	1.652.306	965	

Kaynak: TCMB

(1): Bankalar, Özel Finans Kurumları ve Mahkemelerce Merkez Bankası'na yapılan bildirimler esas alınmıştır.

Turizm

2004 yılında bir önceki yıla göre ülkemize gelen yabancı sayısı % 25,7 artarak 17.548 bin kişiye, yurt dışına çıkan vatandaş sayısı da % 23,7 artarak 7.289 bin kişiye yükselmiştir (Tablo 36).

Tablo 36: Gelen Yabancı - Çıkan Vatandaş Sayısı

Yıllar	(Bin Kişi)	
	Gelen Yabancı	Çıkan Vatandaş
1998	9.431	4.670
1999	7.487	4.759
2000	10.428	5.279
2001	11.620	4.857
2002	13.248	5.130
2003	13.956	5.892
2004	17.548	7.289

Kaynak: DPT, DİE

Ülkemize gelen toplam 17.548 bin yabancıнын 16.835 binini turistler, 713 binini de günübirlikçiler, yurt dışına çıkan toplam 7.289 bin vatandaşın 7.184 binini turizm, 105 binini de hac amacıyla gidenler oluşturmuştur (Tablo 37).

Tablo 37: Gelen Yabancı ve Çıkan Vatandaşların Amaçlarına Göre Dağılımı

Yıllar	(Bin Kişi)			(Bin Kişi)		
	Gelen Yabancılar			Çıkan Vatandaşlar		
	Turist	Günübirlikçi	Toplam	Turist	Hac	Toplam
1998	8.681	750	9.431	4.580	90	4.670
1999	6.887	600	7.487	4.669	90	4.759
2000	9.628	800	10.428	5.188	91	5.279
2001	10.785	835	11.620	4.767	90	4.857
2002	12.782	466	13.248	5.030	100	5.130
2003	13.270	686	13.956	5.790	102	5.892
2004	16.835	713	17.548	7.184	105	7.289

Kaynak: DPT, DİE

2004 yılında turizm gelirleri geçen yıla oranla % 20,3 artarak 13.203 milyon dolardan 15.888 milyon dolara, turizm giderleri % 19,5 artarak 2.113 milyon dolardan 2.524 milyon dolara, net turizm gelirleri de % 20,5 artarak 11.090 milyon dolardan 13.364 milyon dolara yükselmiştir (Tablo 38).

Tablo 38: Turizm Gelir - Gider Dengesi ve Ortalama Harcamalar

Yıllar	Gelir (1) (Milyon \$)	Yabancı Başına Ortalama Harcama (\$)	Gider (Milyon \$)	Vatandaş Başına Ortalama Harcama (\$)	Net Gelir (Milyon \$)
1998	7.177	761	1.754	376	5.423
1999	5.203	695	1.471	309	3.732
2000	7.636	732	1.713	324	5.923
2001	8.090	696	1.738	358	6.352
2002	8.479	640	1.880	366	6.599
2003	13.203	946	2.113	359	11.090
2004	15.888	905	2.524	346	13.364

Kaynak: DPT, DİE

(1): 2003-2004 yılı rakamlarına yurt dışında yerleşik Türk vatandaşlarının daha önce işçi gelirleri olarak hesaplanan ancak günümüzde yurda girişte turizm geliri olarak değerlendirilen harcamaları dahil edilmiştir.

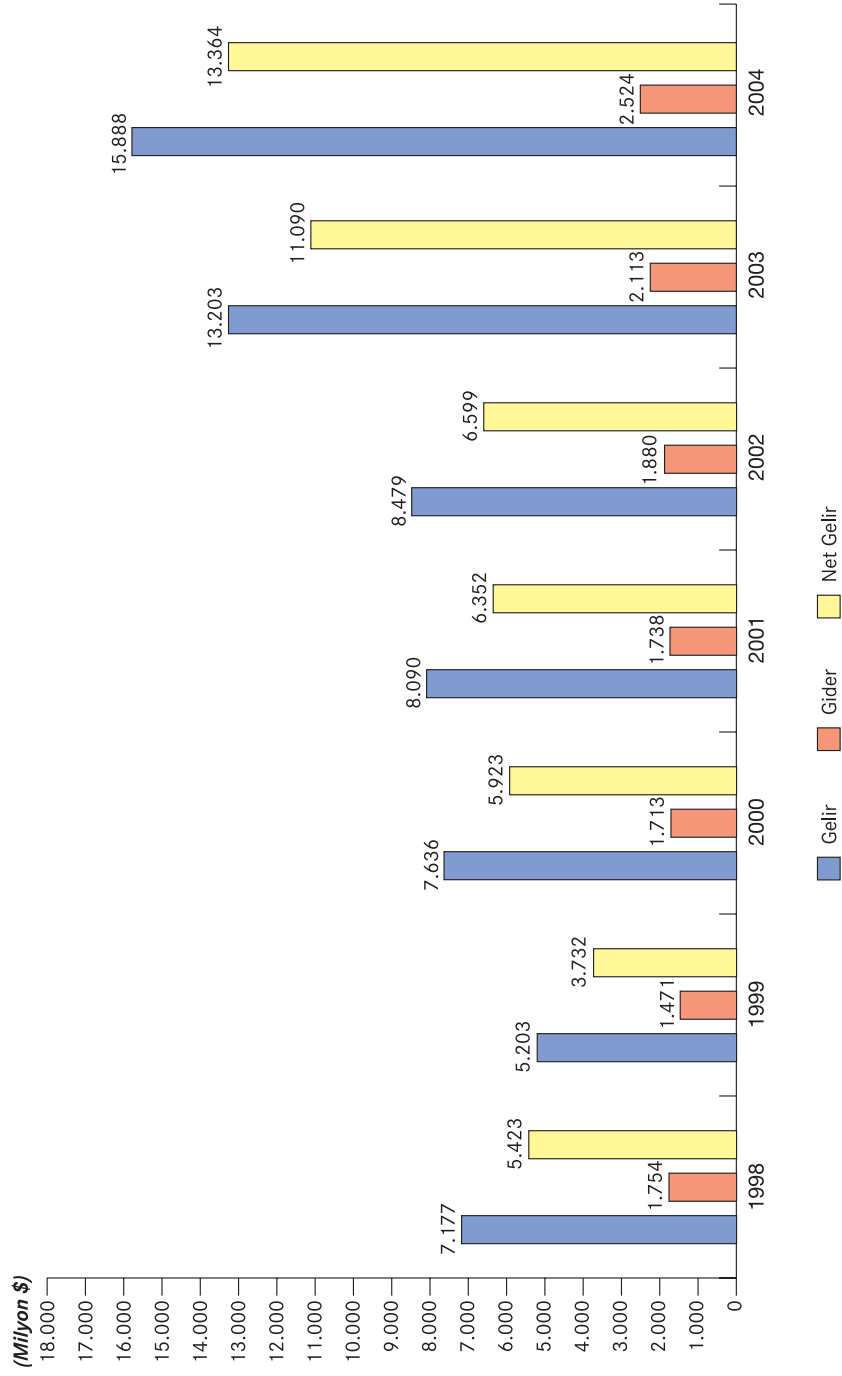
2003 yılında 168.000 milyar TL olan Türkiye Kalkınma Bankası tarafından turizm sektörüne tahsis edilen krediler 2004 yılında 50.000 milyar TL'ye gerilemiş, yapılan ödemeler de 21.000 milyar TL'den 75.000 milyar TL'ye yükselmiştir (Tablo 39).

Tablo 39: Türkiye Kalkınma Bankası'nca Turizm Sektörüne Tahsis Edilen ve Kullandırılan Krediler

Yıllar	Toplam Tahsis Tutarı	(Milyon TL) Yapılan Ödeme
1998	5.682.594	1.536.157
1999	7.804.520	6.055.068
2000	22.179.000	18.482.000
2001	9.117.887	5.131.000
2002	22.076.000	4.861.000
2003	168.000.000	21.000.000
2004	50.000.000	75.000.000

Kaynak: TKB

Grafik 8: Turizm Gelir ve Giderleri

Ulaştırma

2004 yılında yurt içi yolcu ve yük taşımalarında kara yolu, yurt dışı yolcu taşımalarında hava yolu, yurt dışı yük taşımalarında deniz yolu ağırlıklarını korumuşlardır. 2003 yılına göre yurt içi yolcu taşımada % 6,2, yurt dışı yolcu taşımada % 48,5 artış olmuştur. Yurt içi yük taşımada % 6,4, yurt dışı yük taşımada ise % 12,2 artış kaydedilmiştir (Tablo 40).

Tablo 40: Ulaştırma İstatistikleri

ALT SEKTÖR	YOLCU TAŞIMA		(Milyon Yolcu-Km)		
	2003	2004(*)	Değişim (%)	Pay (%)	
			2004	2003	2004
YURT İÇİ					
Karayolu (1)	164.311	174.200	6,0	94,2	94,0
Demiryolu	5.900	5.500	-6,8	3,4	3,0
Denizyolu (2)	700	725	3,6	0,4	0,4
Havayolu (3)	3.535	4.861	37,5	2,0	2,6
TOPLAM	174.446	185.286	6,2	100,0	100,0
YURT DIŞI					
Havayolu (3)	12.370	18.373	48,5	100,0	100,0
TOPLAM	12.370	18.373	48,5	100,0	100,0
ALT SEKTÖR	YÜK TAŞIMA		(Milyon Ton-Km)		
	2003	2004(*)	Değişim (%)	Pay (%)	
			2004	2003	2004
YURT İÇİ					
Karayolu (1)	152.163	161.140	5,9	90,4	90,0
Demiryolu	8.700	9.700	11,5	5,2	5,4
Denizyolu	5.100	5.355	5,0	3,0	3,0
Havayolu (3)					
Yolcu Dahil (3a)	269	274	-	-	-
Kargo+Posta+F. Bagaj (3b)	14	14	0,0	0,0	0,0
Boruhattı					
Hampetrol	2.406	2.905	20,7	1,4	1,6
TOPLAM	168.383	179.114	6,4	100,0	100,0
YURT DIŞI					
Demiryolu	570	610	7,0	0,1	0,1
Denizyolu (2)	604.431	681.798	12,8	98,4	98,9
Havayolu (3)					
Yolcu Dahil (3a)	1.399	1.426	-	-	-
Kargo+Posta+F. Bagaj (3b)	373	373	0,0	0,1	0,1
Boruhattı					
Hampetrol (Transit)	8.974	6.776	-24,5	1,5	1,0
TOPLAM	614.348	689.557	12,2	100,0	100,0

Kaynak: DPT

(*): Geçici

(1): Otoyol+ Devlet yolu + il yolu taşımaları toplamıdır.

(2): Denizyoluyla yapılan taşımaların tümünü kapsamaktadır.

(3): Yalnız kamu sektöründe yapılan taşımalardır.

(3a): Yolcu ağırlığı ve bagajı (20kg/yolcuya kadar) dahil taşınan miktardır. Toplama dahil değildir.

(3b): Taşınan kargo + posta + fazla bagaj miktardır.

Yurt içi yolcu taşımalarının % 94'ü kara yolu, % 3'ü demir yolu, % 0,4'ü deniz yolu, % 2,6'sı hava yolu ile yapılmıştır. 2004 yılı yurt dışı yolcu taşımalarında havayolu ağırlığını korurken, denizyolu ile yolcu taşımalarına ilişkin veri temin edilememiştir.

Yurt içi yük taşımalarında kara yolu % 90, demir yolu % 5,4, deniz yolu % 3, boru hattı % 1,6 pay almıştır. Yurt dışı yük taşımalarının % 0,1'i demir yolu, % 98,9'u deniz yolu, % 0,1'i hava yolu, % 1'i de boru hattı ile yapılmıştır.

3. Yatırımlar

Kamu kesimi sabit sermaye yatırımları % 13,7'lik artışla 17.616 trilyon TL'den 20.028 trilyon TL'ye, özel sektör sabit sermaye yatırımları % 54'lük artışla 39.808 trilyon TL'den 61.312 trilyon TL'ye, toplam sabit sermaye yatırımları % 41,6'lık artışla 57.424 trilyon TL'den 81.340 trilyon TL'ye yükselmiştir (Tablo 41).

Tablo 41: Sabit Sermaye Yatırımları

(Cari Fiyatlarla, Trilyon TL)

	2002	2003	2004 (1)	Değişim (%)		Pay (%)		
				2003	2004	2002	2003	2004
Konsolide Bütçe	9.873	8.985	9.104	-9,0	1,3	57,0	51,0	45,5
KİT	3.185	2.489	3.557	-21,9	42,9	18,4	14,1	17,8
İller Bankası	328	456	382	39,0	-16,2	1,9	2,6	1,9
Mahalli İdareler	3.646	5.424	6.398	48,8	18,0	21,1	30,8	31,9
Döner Sermayeli Kuruluşlar	141	164	425	16,3	159,1	0,8	0,9	2,1
Sosyal Güvenlik Kuruluşları	130	92	141	-29,2	53,3	0,8	0,5	0,7
Fonlar	4	6	21	50,0	250,0	0,0	0,0	0,1
İşsizlik Sigortası Fonu	1	0	0	-	-	0,0	-	-
Toplam Kamu Sektörü	17.308	17.616	20.028	1,8	13,7	100,0	100,0	100,0
Toplam Sabit Sermaye Yatırımları	47.483	57.424	81.340	20,9	41,6	100,0	100,0	100,0
Kamu Sektörü	17.308	17.616	20.028	1,8	13,7	36,5	30,7	24,6
Özel Sektör	30.175	39.808	61.312	31,9	54,0	63,5	69,3	75,4

Kaynak: DPT

(1): Geçici

Toptan eşya fiyatları endeksine göre reel olarak hesaplanan kamu kesimi sabit sermaye yatırımlarında % 2,3, özel kesim sabit sermaye yatırımlarında % 38,6, toplam sabit sermaye yatırımlarında da % 27,5'lik artış olmuştur.

Toplam sabit sermaye yatırımları içinde kamu sektörü sabit sermaye yatırımlarının payı % 24,6, özel sektör sabit sermaye yatırımlarının payı % 75,4 olmuştur.

Kamu kesimi sabit sermaye yatırımlarının % 45,5'i genel ve katma bütçeli kuruluşlar, % 17,8'i KİT'ler, % 1,9'u İller Bankası, % 31,9'u mahalli idareler, % 2,1'i döner sermayeli kuruluşlar, % 0,7'si sosyal güvenlik kuruluşları, % 0,1'i fonlar tarafından gerçekleştirilmiştir.

2004 yılında özel sektör sabit sermaye yatırımları içinde tarım, imalat ve ulaştırma-haberleşme sektörlerinin payı artarken, madencilik, enerji, turizm, konut, eğitim ve sağlık sektörlerinin payı azalmıştır (Tablo 42).

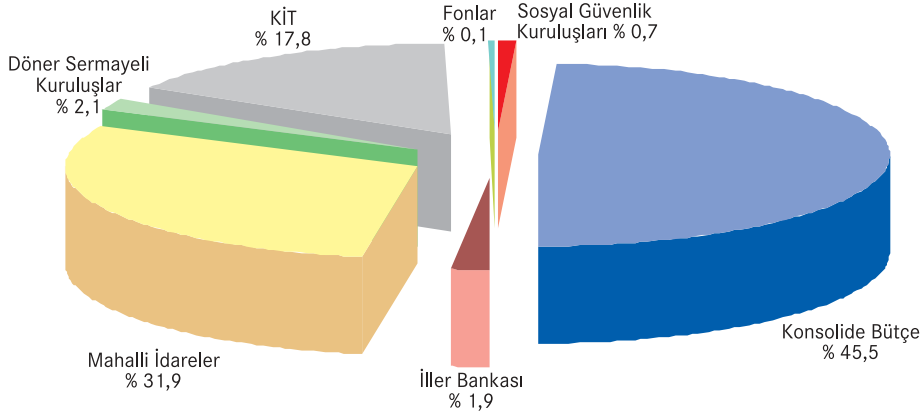
Tablo 42: Sektörler İtibariyle Sabit Sermaye Yatırımları

	(Cari Fiyatlarla, Yüzde Dağılım)						
Sektörler	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004(1)
Özel Sektör							
Tarım	4,8	2,9	3,3	2,1	1,9	2,7	3,4
Madencilik	1,4	1,6	1,1	1,6	1,8	2,2	1,9
İmalat	23,4	23,8	26,5	24,8	29,7	39,5	42,3
Enerji	3,3	2,8	2,4	6,1	3,1	3,1	1,7
Ulaştırma-Haberleşme	20,7	20,0	27,9	23,6	26,0	17,0	21,0
Turizm	3,7	5,5	4,9	6,3	6,8	8,6	7,2
Konut	34,0	33,5	23,7	23,3	17,0	14,4	11,8
Eğitim	0,9	1,7	1,9	1,9	1,5	1,6	1,4
Sağlık	3,6	3,3	3,7	4,0	4,0	4,0	3,8
Diğer Hizmetler	4,2	4,9	4,7	6,4	8,0	6,9	5,5
Kamu Sektörü							
Tarım	8,1	8,4	8,7	10,0	9,2	7,7	8,0
Madencilik	1,5	1,5	1,2	1,5	0,7	1,0	1,7
İmalat	2,7	2,6	2,9	4,0	3,2	2,5	3,3
Enerji	16,8	15,4	15,2	13,7	20,8	18,8	16,0
Ulaştırma-Haberleşme	34,1	36,9	35,2	27,1	27,5	26,1	31,3
Turizm	0,5	0,5	0,5	0,6	0,8	0,7	0,6
Konut	1,1	1,3	0,8	0,9	0,8	1,0	1,1
Eğitim	10,8	11,8	11,9	13,7	12,1	14,0	11,5
Sağlık	4,5	3,8	4,5	5,9	5,1	5,6	5,7
Diğer Hizmetler	20,0	17,9	19,2	22,5	19,8	22,6	21,0
TOPLAM							
Tarım	5,7	4,6	4,9	4,8	4,6	4,2	4,5
Madencilik	1,4	1,6	1,1	1,6	1,4	1,8	1,9
İmalat	18,0	17,5	19,4	17,8	20,1	28,2	32,7
Enerji	6,8	6,6	6,3	8,7	9,6	7,9	5,2
Ulaştırma-Haberleşme	24,1	25,1	30,1	24,8	26,6	19,8	23,6
Turizm	2,9	4,0	3,6	4,4	4,6	6,2	5,5
Konut	25,5	23,9	16,8	15,7	11,1	10,3	9,2
Eğitim	3,4	4,7	4,9	5,9	5,4	5,4	3,9
Sağlık	3,9	3,4	4,0	4,6	4,4	4,5	4,3
Diğer Hizmetler	8,3	8,8	9,1	11,9	12,3	11,7	9,3

Kaynak: DPT

(1): Geçici

Özel sektör sabit sermaye yatırımları içinde en ağırlıklı sektör % 42,3'lük pay ile imalat sektörü olurken onu % 21'lik pay ile ulaştırma-haberleşme, % 11,8'lik pay ile de konut sektörü izlemiştir. Eğitim sektörü % 1,4, enerji sektörü % 1,7, madencilik sektörü % 1,9, tarım sektörü de % 3,4'lük pay ile özel sektörün en az yatırım yaptığı sektörler olmuştur.

Grafik 9: 2004 Yılı Kamu Kesimi Sabit Sermaye Yatırımları

Kamu sektörü sabit sermaye yatırımları içinde tarım, madencilik, imalat, ulaştırma-haberleşme, konut ve sağlık sektörlerinin payı artarken, enerji, turizm ve eğitim sektörlerinin payı ise azalmıştır.

Ulaştırma-haberleşme sektörü % 31,3'lük, enerji sektörü % 16'lık ve eğitim sektörü % 11,5'lik pay ile kamu sektörü sabit sermaye yatırımları içinde en ağırlıklı sektörler olurken, turizm sektörü % 0,6'lık, konut sektörü % 1,1'lik ve madencilik sektörü % 1,7'lik pay ile kamu tarafından en az yatırım yapılan sektörler olmuştur.

Toplam sabit sermaye yatırımları içinde tarım, madencilik, imalat ve ulaştırma-haberleşme sektörlerinin payı artarken, enerji, turizm, konut, eğitim ve sağlık sektörlerinin payı azalmıştır.

2004 yılında 2003 yılına göre yapı ruhsatı verilen yapıların alanı % 47,4'lük artışla 45.516 bin m²'den 67.093 bin m²'ye yükselmiştir. Yapı ruhsatı verilen yapılardan ofis (işyeri) binalarının inşaat alanı % 5,1'lik düşüşle 1.556 bin m²'den 1.476 bin m²'ye gerilerken, bir daireli ikametgah amaçlı binaların inşaat alanı % 29,6'lık artışla 3.091 bin m²'den 4.005 bin m²'ye, iki ve daha fazla daireli ikametgah amaçlı binaların inşaat alanı % 53,1'lik artışla 29.421 bin m²'den 45.040 bin m²'ye, otel vb. binaların inşaat alanı % 12,9'luk artışla 1.526 bin m²'den 1.723 bin m²'ye, toptan ve perakende ticaret binalarının inşaat alanı % 38,4'lük artışla 3.029 bin m²'den 4.193 bin m²'ye, sanayi binaları ve depoların inşaat alanı da % 44,9'luk artışla 4.863 bin m²'den 7.049 bin m²'ye yükselmiştir. Yapı ruhsatı verilen yapıların toplam inşaat alanı içinde en yüksek pay % 67,1 ile iki ve daha fazla daireli ikametgah amaçlı binaların olurken, onu % 10,5 ile sanayi binaları ve depolar, % 6,2 ile toptan ve perakende ticaret binaları, % 6 ile de bir daireli ikametgah amaçlı binalar takip etmiştir (Tablo 43 - 44).

Tablo 43: Yapı Ruhsatına Göre Bina İnşaatı

Kullanım Amaçları	(Yüzölçümü, m ²)		
	2002	2003	2004
Bir Daireli İkametgah Amaçlı Binalar	3.100.288	3.090.711	4.005.185
İki ve Daha Fazla Daireli İkametgah Amaçlı Binalar	22.361.276	29.420.976	45.040.467
Otel vb. Binalar	733.637	1.526.099	1.723.442
Ofis (işyeri) Binaları	1.367.163	1.556.230	1.476.384
Toptan ve Perakende Ticaret Binaları	2.208.641	3.028.571	4.193.015
Sanayi Binaları ve Depolar	3.796.078	4.863.005	7.048.598
Diğerleri	2.619.938	2.030.438	3.605.602
Toplam	36.187.021	45.516.030	67.092.693

Kaynak: DİE

Tablo 44: Yapı Ruhsatına Göre Bina İnşaatı (Yıllık Değişim ve Pay)

Kullanım Amaçları	Değişim (%)		Pay (%)		
	2003	2004	2002	2003	2004
Bir Daireli İkametgah Amaçlı Binalar	-0,3	29,6	8,6	6,8	6,0
İki ve Daha Fazla Daireli İkametgah Amaçlı Binalar	31,6	53,1	61,8	64,6	67,1
Otel vb. Binalar	108,0	12,9	2,0	3,4	2,6
Ofis (işyeri) Binaları	13,8	-5,1	3,8	3,4	2,2
Toptan ve Perakende Ticaret Binaları	37,1	38,4	6,1	6,7	6,2
Sanayi Binaları ve Depolar	28,1	44,9	10,5	10,7	10,5
Diğerleri	-22,5	77,6	7,2	4,5	5,4
Toplam	25,8	47,4	100,0	100,0	100,0

Kaynak: DİE

Yapı kullanma izin belgesi verilen yapıların toplam inşaat alanı % 2,4 düşerek 30.937 bin m²'den 30.200 bin m²'ye gerilemiştir. Ofis (işyeri) binalarının inşaat alanı % 10,6'lık artışla 656 bin m²'den 725 bin m²'ye, sanayi binaları ve depoların inşaat alanı % 27,5'lik artışla 2.561 bin m²'den 3.264 bin m²'ye yükselirken, bir daireli ikametgah amaçlı binaların inşaat alanı % 18,6'lık düşüşle 2.927 bin m²'den 2.383 bin m²'ye, iki ve daha fazla daireli ikametgah amaçlı binaların inşaat alanı % 1,3'lük düşüşle 20.542 bin m²'den 20.284 bin m²'ye, otel vb. binaların inşaat alanı % 5,8'lik düşüşle 714 bin m²'den 673 bin m²'ye, toptan ve perakende ticaret binalarının inşaat alanı % 18,7'lik düşüşle 2.201 bin m²'den 1.789 bin m²'ye gerilemiştir. Yapı ruhsatı verilen yapıların toplam inşaat alanı içinde en yüksek pay % 67,2 ile iki ve daha fazla daireli ikametgah amaçlı binaların olurken, onu % 10,8 ile sanayi binaları ve depolar, % 7,9 ile bir daireli ikametgah amaçlı binalar, % 5,9 ile de toptan ve perakende ticaret binaları izlemiştir (Tablo 45 - 46).

Tablo 45: Yapı Kullanma İzin Belgesine Göre Bina İnşaatı

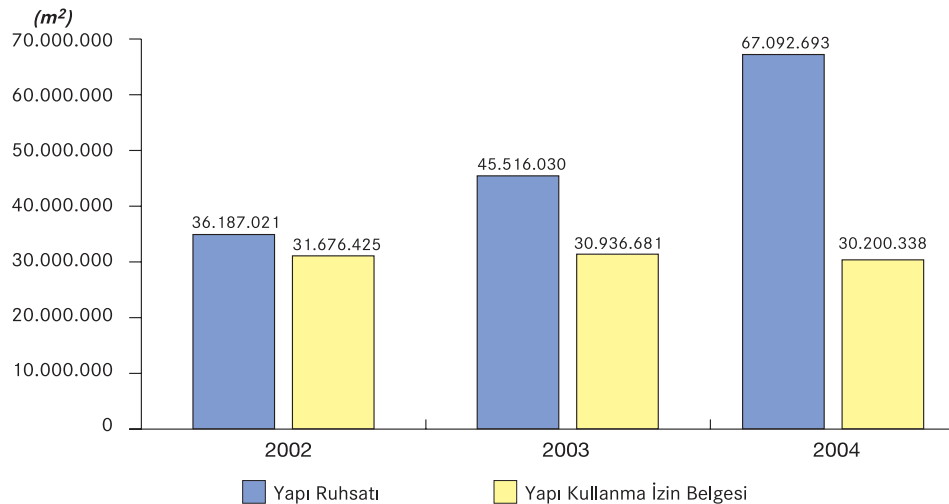
Kullanım Amaçları	(Yüzölçümü, m ²)		
	2002	2003	2004
Bir Daireli İkametgah Amaçlı Binalar	2.748.234	2.926.536	2.382.667
İki ve Daha Fazla Daireli İkametgah Amaçlı Binalar	19.686.333	20.542.074	20.283.811
Otel vb. Binalar	550.063	714.324	672.850
Ofis (işyeri) Binaları	956.669	656.092	725.346
Toptan ve Perakende Ticaret Binaları	2.503.278	2.201.468	1.789.483
Sanayi Binaları ve Depolar	3.919.079	2.560.808	3.263.866
Diğerleri	1.312.769	1.335.379	1.082.315
Toplam	31.676.425	30.936.681	30.200.338

Kaynak: DİE

Tablo 46: Yapı Kullanma İzin Belgesine Göre Bina İnşaatı (Değişim ve Pay)

Kullanım Amaçları	Değişim (%)		Pay (%)		
	2003	2004	2002	2003	2004
Bir Daireli İkametgah Amaçlı Binalar	6,5	-18,6	8,7	9,5	7,9
İki ve Daha Fazla Daireli İkametgah Amaçlı Binalar	4,3	-1,3	62,1	66,4	67,2
Otel vb. Binalar	29,9	-5,8	1,7	2,3	2,2
Ofis (işyeri) Binaları	-31,4	10,6	3,0	2,1	2,4
Toptan ve Perakende Ticaret Binaları	-12,1	-18,7	7,9	7,1	5,9
Sanayi Binaları ve Depolar	-34,7	27,5	12,4	8,3	10,8
Diğerleri	1,7	-19,0	4,1	4,3	3,6
Toplam	-2,3	-2,4	100,0	100,0	100,0

Kaynak: DİE

Grafik 10: Yapı Ruhsatı ve Yapı Kullanma İzin Belgesine Göre Bina İnşaatı

2004 yılında teşvik belgesine bağlanan yatırım tutarı, 2003 yılına göre % 17,8 azalarak 26.164,4 trilyon TL'den 21.496,7 trilyon TL'ye düşmüştür. Teşvik belgesine bağlanan yatırımlarda reel olarak % 26 düşüş olmuştur (Tablo 47).

Tablo 47: Yatırım Teşvik Belgelerinin Sektörel Dağılımı

Sektörler	Belge Sayısı		Toplam Yatırım (Milyar TL)					İstihdam (Kişi)	
	2003	2004	2003	Pay (%)	2004	Pay (%)	Değişim (%)	2003	2004
Tarım	84	82	330.246	1,3	371.800	1,7	12,6	4.081	6.419
Madencilik	123	168	356.058	1,4	601.293	2,8	68,9	14.540	7.851
İmalat Sanayi	2.559	2.558	13.195.460	50,4	13.347.870	62,1	1,2	109.253	100.554
Enerji	38	41	495.042	1,9	1.035.418	4,8	109,2	427	1.115
Hizmetler	1.072	1.229	11.787.585	45,1	6.140.366	28,6	-47,9	53.550	51.701
TOPLAM	3.876	4.078	26.164.391	100,0	21.496.747	100,0	-17,8	181.851	167.640

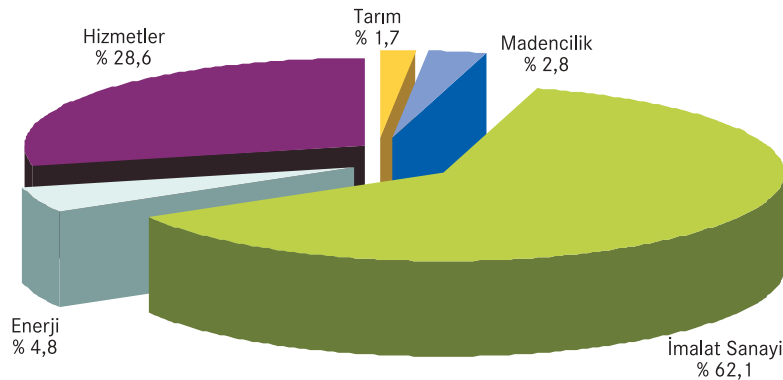
Kaynak: HM

Enerji sektörüne verilen teşvikler % 109,2 artarak 495 trilyon TL'den 1.035,4 trilyon TL'ye, madencilik sektörüne verilen teşvikler % 68,9 artarak 356,1 trilyon TL'den 601,3 trilyon TL'ye, tarım sektörüne verilen teşvikler % 12,6 artarak 330,2 trilyon TL'den 371,8 trilyon TL'ye, imalat sanayi sektörüne verilen teşvikler % 1,2 artarak 13.195,5 trilyon TL'den 13.347,9 trilyon TL'ye yükselmiştir. Hizmetler sektörüne verilen teşvikler % 47,9 azalarak 11.787,6 trilyon TL'den 6.140,4 trilyon TL'ye gerilemiştir.

2004 yılında teşvik belgesine bağlanan yatırımlar içinde % 62,1'lik pay ile imalat sanayi sektörü ilk sırada yer alırken, hizmetler sektörünün payı % 28,6, enerji sektörünün payı % 4,8, madencilik sektörünün payı % 2,8 ve tarım sektörünün payı % 1,7 olmuştur. 2003 yılına göre tarım, madencilik, imalat sanayi ve enerji sektörlerinin payı artarken, hizmetler sektörünün payı azalmıştır.

2004 yılında toplam 4.078 adet teşvik belgesi verilmiş, 167.640 kişiye istihdam yaratılması amaçlanmıştır.

Grafik 11: 2004 Yılı Yatırım Teşvik Belgelerinin Sektörel Dağılımı

Teşvik belgesine bağlanan yatırımların % 54,9'luk kısmını komple yeni yatırımlar oluştururken, onu % 30,4 ile tevsî yatırımları, % 4,9 ile yenileme yatırımları, % 4,4 ile tamamlama yatırımları izlemiştir. Komple yeni yatırımlar için verilen 2.008 adet teşvik belgesinin tutarı 11.801,5 trilyon TL olurken, tevsî yatırımlarına 1.227 adet 6.532 trilyon TL tutarında, yenileme yatırımlarına 252 adet 1.043,9 trilyon TL tutarında, tamamlama yatırımlarına 129 adet 945,8 trilyon TL tutarında teşvik belgesi verilmiştir. 2003 yılına göre komple yeni yatırım, tamamlama, modernizasyon, entegrasyon, finansal kiralama ve ürün çeşitlendirme yatırımlarına verilen teşvik belgeleri tutarında düşüş olurken diğer yatırımlara verilen teşvik belgelerinin tutarlarında artış olmuş, çevre koruma kapsamında teşvik belgesi verilmemiştir (Tablo 48).

Tablo 48: Yatırım Teşvik Belgelerinin Mahiyetlerine Göre Dağılımı

Yatırımın Mahiyeti	Belge Sayısı		Toplam Yatırım (Milyar TL)					İstihdam (Kişi)	
	2003	2004	2003	Pay (%)	2004	Pay (%)	Değişim (%)	2003	2004
Komple Yeni Yatırım	1.766	2.008	16.213.021	62,0	11.801.546	54,9	-27,2	95.016	104.615
Tevsî	1.137	1.227	5.796.408	22,2	6.532.032	30,4	12,7	53.110	47.894
Tamamlama	86	129	1.232.668	4,7	945.791	4,4	-23,3	7.144	6.547
Yenileme	398	252	1.006.707	3,8	1.043.899	4,9	3,7	8.623	3.974
Kalite Düzeltme	12	27	8.288	0,0	36.973	0,2	346,1	114	280
Darboğaz Giderme	23	32	36.401	0,1	88.548	0,4	143,3	308	452
Modernizasyon	98	74	975.830	3,7	491.329	2,3	-49,7	14.860	2.209
Entegrasyon	34	18	335.880	1,3	123.468	0,6	-63,2	2.383	712
Nakil	2	2	1.910	0,0	23.762	0,1	1.144,1	25	215
Finansal Kiralama	305	293	373.392	1,4	343.737	1,6	-7,9	-	-
Çevre Koruma	1	-	10.887	0,0	-	-	-	-	-
Ürün Çeşitlendirme	14	16	172.999	0,7	65.662	0,3	-62,0	268	742
TOPLAM	3.876	4.078	26.164.391	100,0	21.496.747	100,0	-17,8	181.851	167.640

Kaynak: HM

2004 yılında verilen toplam 21.496,7 trilyon TL tutarındaki yatırım teşvik belgeleri içinde ilk üç sırayı 8.704,2 trilyon TL ile (% 40,5) Marmara Bölgesi, 3.572,2 trilyon TL ile (% 16,6) İç Anadolu Bölgesi ve 2.653,7 trilyon TL ile (% 12,3) Ege Bölgesi almıştır. Teşvik belgesine bağlanan yatırımların en az olduğu bölge ise 540,9 trilyon TL ile (% 2,5) Doğu Anadolu Bölgesi olmuştur (Tablo 49).

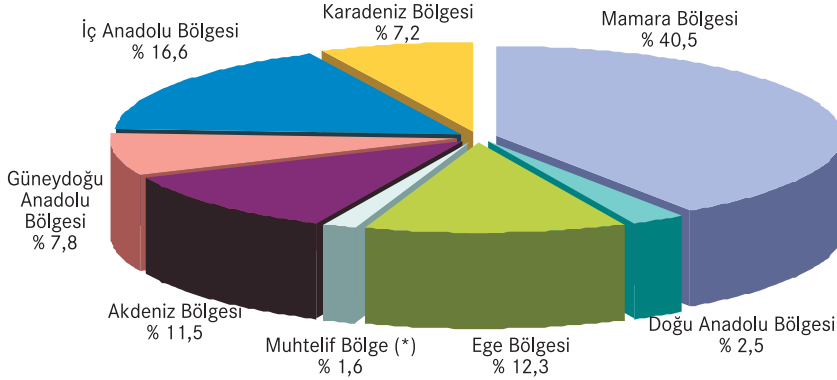
Tablo 49: Yatırım Teşvik Belgelerinin Bölgesel Dağılımı

Bölgeler	Belge Sayısı		Toplam Yatırım (Milyar TL)					İstihdam (Kişi)	
	2003	2004	2003	Pay (%)	2004	Pay (%)	Değişim (%)	2003	2004
Marmara	1.768	1.519	12.582.360	48,1	8.704.205	40,5	-30,8	64.748	54.095
İç Anadolu	414	726	3.461.269	13,2	3.572.227	16,6	3,2	19.615	27.032
Ege	590	640	2.624.245	10,0	2.653.691	12,3	1,1	26.767	27.685
Akdeniz	477	431	3.581.238	13,7	2.461.513	11,5	-31,3	31.578	22.933
Karadeniz	201	317	642.784	2,5	1.557.495	7,2	142,3	9.082	16.290
Doğu Anadolu	107	161	408.502	1,6	540.895	2,5	32,4	4.992	7.671
Güneydoğu Anadolu	285	264	1.899.736	7,3	1.666.875	7,8	-12,3	14.756	11.320
Muhtelif Bölge (1)	34	20	964.257	3,7	339.846	1,6	-64,8	10.313	614
TOPLAM	3.876	4.078	26.164.391	100,0	21.496.747	100,0	-17,8	181.851	167.640

Kaynak: HM

(1): Birden fazla ili kapsayan yatırım.

Grafik 12: 2004 Yılı Yatırım Teşvik Belgelerinin Bölgesel Dağılımı

(*): Birden Fazla İli Kapsayan Yatırım

B. PARASAL VE MALİ GELİŞMELER

1. Fiyat Hareketleri ve Enflasyon

2002 yılı başında uygulamaya konulan istikrar programı ile TEFE ve TÜFE enflasyonunun üç yıllık bir sürede % 12 düzeyine ve daha sonrada tek haneli düzeylere indirilmesi hedeflenmiştir. Uygulanan para politikası, maliye politikası ve yapısal reformların etkisiyle 2002 ve 2003 yıllarında enflasyonla mücadelede istenilenden daha yüksek başarı elde edilmiş, enflasyon oranları hedeflenen düzeylerin de altında gerçekleşmiştir. İstikrar programı çerçevesinde 2004 yılında TEFE ve TÜFE enflasyonunun % 12 olması öngörülmüştür.

Yıl içinde para ve maliye politikalarının kararlılıkla uygulanmaya devam edilmesi, gerçekleştirilen yasal düzenlemeler, fiyat istikrarının gerçekleşeceğine ilişkin artan güven ortamı, iç talepte fiyatları zorlayacak bir baskı oluşmaması, verimlilik ve yatırımlarda meydana gelen artışların ekonominin üretim düzeyini yükseltmesi, izlenmekte olan dalgalı döviz kuruna bağlı olarak kur geçişkenliğinin azalması, Türk Lirası'nın istikrar kazanması, enerji fiyatları ve birim ücretler gibi maliyet koşullarındaki olumlu gelişme, fiyatlama politikasının hedeflenen enflasyona göre belirlenmesi ve bazı sektör ve tüketim grubu fiyat artışlarının önemli miktarda gerilemesi enflasyonun düşürülmesine olumlu katkı sağlamıştır.

2002 yılında enflasyonda başlayan düşme, 2003 yılının ardından 2004 yılında da devam etmiştir. Yıllık bazda fiyat artışları TEFE'de Şubat ayında % 9,1 ile 1970 yılından bu yana, TÜFE'de ise Mayıs ayında % 8,9 ile 1983 yılından bu yana ilk kez tek haneli seviyeye inmiştir.